

Határozatok Tára

GIOVANNI PITRUZZELLA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. szeptember 17.¹

C-490/19. sz. ügy

**Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier
kontra
Société Fromagère du Livradois SAS**

(a Cour de cassation [semmitőszék, Franciaország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Mezőgazdaság – Mezőgazdasági termékek és élelmiszerek –
Földrajzi jelzések és eredetmegjelölések – Az elnevezések nyilvántartásba vételének védelme –
A harmadik személy általi használat avagy a fogyasztók megtévesztésére akár az elnevezés használata
nélkül is alkalmas megjelenítés tilalma”

I. Bevezetés

1. A jelen indítvány tárgyát képező előzetes döntéshozatal iránti kérelmével a Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) az 510/2006/EK rendelet² és az (EU) 1151/2012 rendelet³ 13. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozó kérdést intéz a Bírósághoz.

2. Ez a kérdés egy, a syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (a Morbier sajt védelmét szolgáló szakmaközi érdekképviselői szervezet, a továbbiakban: szindikátus) és a Société Fromagère du Livradois SAS társaság (a továbbiakban: SFL) között, az utóbbi által állítólag elkövetett, a „Morbier” oltalom alatt álló eredetmegjelölést (OEM) sértő, tisztességtelen és elősködő verseny körébe tartozó cselekményekkel kapcsolatban fennálló jogvita keretében merült fel.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i tanácsi rendelet (HL 2006. L 93., 12. o.).

³ A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 343., 1. o.; helyesbítés: HL 2013. L 55., 27. o.).

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

3. Az Európai Unió az 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelettel⁴ alakította ki az OEM-ek és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ-k) védelmét, amely rendeletet az 510/2006 rendelet helyezett hatályon kívül és váltott fel. Ez utóbbi rendelet 13. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A bejegyzett elnevezések a következőkkel szemben nyújtanak oltalmat:

- a) bármely közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú felhasználás a bejegyzett elnevezés bejegyzésének hatálya alá nem tartozó termékek tekintetében, amennyiben e termékek az adott elnevezés alatt bejegyzett termékekhez hasonlóak, vagy amennyiben az elnevezés használata az oltalom alatt álló elnevezés hírnevét kihasználná;
- b) bármely visszaélés, utánzás vagy félrevezető utalás akkor is, ha feltüntetik a termék valódi eredetét, vagy ha az oltalom alatt álló elnevezést lefordítják, vagy ha például a »jellegű«, »típusú«, »eljárással készített«, »mint a -ban/-ben gyártott«, »utánzat« vagy hasonló kifejezéseket kapcsolnak;
- c) bármely egyéb – a termék származását, eredetét, jellegét vagy alapvető tulajdonságait illetően – hamis vagy megtévesztő megjelölés a belső vagy a külső csomagoláson, a reklámanyagokon vagy az érintett termékre vonatkozó iratokon, valamint a termék származását illetően hamis benyomást keltő dobozba történő csomagolás;
- d) a termék valódi származását illetően a fogyasztók megtévesztésére alkalmas bármely egyéb módszer.

[...]”

4. Az 510/2006 rendeletet 2013. január 4-i hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta az 1151/2012 rendelet. Ez utóbbi rendelet 13. cikkének (1) bekezdése – eltekintve attól, hogy amennyiben azokat összetevőként használják, az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékekre, valamint a „szolgáltatásokra” is alkalmazandó – lényegében megegyezik az 510/2006 rendelet vonatkozó rendelkezésével. Az Unió által létrehozott különböző minőségbiztosítási rendszerek az 510/2006 rendelet 13. cikke (1) bekezdésével és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésével analóg rendelkezéseket írnak elő.⁵

⁴ A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló tanácsi rendelet (HL 1992. L 208., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 4. o.).

⁵ A borágazat tekintetében lásd: a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítés: HL 2017. L 262., 16. o.) 103. cikke; az ízesített italok tekintetében lásd: az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kizsereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról és az 1601/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 84., 14. o.; helyesbítés: HL 2014. L 105., 12. o.) 20. cikke; a szeszes italok tekintetében pedig lásd: az a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kizsereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. január 15-i 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 39., 16. o.; helyesbítés: HL 2009. L 228., 47. o.; HL 2015. L 70., 65. o.) 16. cikke.

5. A 2081/92 rendeletnek megfelelően elfogadott 2002. július 10-i 1241/2002/EK bizottsági rendelet⁶ alkalmazásával a „Morbier” elnevezést bevezették az OEM-nyilvántartásba. A „Morbier” OEM-hez tartozó, az alapügyre alkalmazandó 2013. november 7-i (EU) 1128/2013 bizottsági végrehajtási rendelettel⁷ módosított termékleírás a Morbier küllemét a következőképpen írja le: „[A] »Morbier« nyers tehéntejből készült, préselt, nyers állagú, lapos, 30–40 cm átmérőjű, henger alakú, 5–8 cm magas, 5–8 kg tömegű, sík felületű és enyhén domborodó aljú sajt. A sajt belsejében, középen, vízszintes, folyamatos fekete csík látható, amely végighúzódik a sajtszelet teljes keresztmetszetén. Héja természetes, érdes, szabályos külsejű, só és víz keverékéből álló bevonat borítja, látható rajta a sajtforma lenyomata. Színe bézstől narancssárgáig terjedhet, narancssárgás barna, narancssárgás piros, illetve narancssárgás rózsaszín árnyalatokkal. Sajtésztyája homogén, színe az elefántcsont és a halványsárga közötti lehet, gyakran elszórtan ribizli nagyságú nyílások vagy kisméretű, lapos lyukak találhatók benne. [...]”

6. Az (EU) 1129/2011 rendelet,⁸ amely 2013. június 1-jén lépett hatályba, az E153 növényi szín használatát kifejezetten a „Morbier” OEM oltalma alatt álló sajtok számára tartotta fenn.⁹

B. A francia jog

7. Az alapeljárás tárgyát képező tényállásra alkalmazandó code de la propriété intellectuelle (a szellemi tulajdonról szóló törvénykönyv) – amelyet a hamisítás elleni küzdelemről szóló 2007. október 29-i 2007-1544. számú törvény¹⁰ iktatott be – L. 722-1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A földrajzi árujelzők bármilyen megsértéséért a jogsértő a polgári jog szerint felelős.

A jelen fejezet alkalmazásában »földrajzi árujelző«:

[...];

- b) a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmára vonatkozó közösségi szabályozásban biztosított oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések;

[...]

III. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

8. A szindikátust 2007. július 18-án az Institut national de l'origine et de la qualité (INAO) a „Morbier” sajttal összefüggésben érdekvédelmi szervezetként ismerte el. A Puy-de-Dôme-ban (Franciaország) székhellyel rendelkező SFL egy sajtokat előállító és forgalmazó társaság.

6 Az egyes elnevezéseknek a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló 2081/92/EKG tanácsi rendeletben előírt „Oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartása” elnevezésű nyilvántartásba való bejegyzéséről szóló 2400/96/EK rendelet mellékletének kiegészítéséről (Gailtaler Speck, Morbier, Queso Palmero vagy Queso de la Palma, Thrapsano extra szűz olívaolaj, Turrón de Agramunt vagy Torró d'Agramunt) szóló rendelet (HL 2002. L 181., 4. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 36. kötet, 177. o.).

7 HL 2013. L 302., 7. o.

8 Az 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének az élelmiszer-adalékok uniós jegyzékének létrehozásával történő módosításáról szóló 2011. november 11-i bizottsági rendelet (HL 2011. L 295., 1. o.; helyesbítés: HL 2013. L 311., 1. o.).

9 Az 1129/2011 rendelet V. melléklete E részének 01.7.2. pontja.

10 JORF, 2007. október 30., 2. sz. szöveg.

9. A „Morbier” egy 2000. december 22-i rendelet (a továbbiakban: 2000. december 22-i rendelet)¹¹ óta ellenőrzött eredetmegjelöléssel (AOC) rendelkező sajt; e rendelet 8. cikke egy átmeneti időszakot írt elő az e rendeletben meghatározott érintett földrajzi területen kívül található azon vállalkozások számára, amelyek „Morbier” néven sajtot gyártanak és forgalmaznak, annak érdekében, hogy lehetővé tegye számukra e név további használatát az „AOC” megjelölés nélkül, a „Morbier” eredetmegjelölésnek mint OEM-nek a 2081/92 rendelet 6. cikkének megfelelő nyilvántartásba vételének az Európai Bizottság általi közzétételét követő ötéves határidő lejártáig. Az említett rendeletet hatályon kívül helyezte a 2011. április 20-i 2011-441. sz. rendelet.

10. Mivel nem azon a földrajzi területen található, amelyre a „Morbier” elnevezés használatát fenntartották, az SFL, amely 1979 óta ugyanezzel a névvel ellátott sajtot gyártott és forgalmazott, a 2000. december 22-i rendelet 8. cikkének megfelelően 2007. július 11-ig volt jogosult e névnek az „AOC” megjelölés nélküli használatára; ezen időponttól ezt az elnevezést a „Montboissie du Haut Livradois” névre cserélte. Az SFL ezenkívül 2001. október 5-én az Egyesült Államokban bejelentette a Morbier du Haut Livradois amerikai védjegyet, amelyet 2008-ban tíz évre megújított, illetve 2004. november 5-én bejelentette a Montboissier francia védjegyet.

11. A szindikátus – amely szerint az SFL megsértette az oltalom alatt álló megjelölést, valamint a tisztességtelen és élelősködő verseny körébe tartozó cselekményeket követett el azzal, hogy olyan sajtot gyártott és forgalmazott, amely a „Morbier” OEM által védett termék külső megjelenésével rendelkezik, annak érdekében, hogy össze lehessen azzal tévesztetni és hogy az ahhoz kapcsolódó imázs közismertségéből előnyre tegyen szert, anélkül, hogy be kellene tartania az eredetmegjelölés termékleírását – 2013. augusztus 22-én eljárást indított a társaság ellen a tribunal de grande instance de Paris (párizsi általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Franciaország) előtt, és az arra való kötelezését kérte, hogy szüntesse meg a „Morbier” OEM megnevezés bármilyen közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célú felhasználását, az ezen OEM megnevezéssel való bármilyen visszaélést, utánzást vagy félrevezető utalást, minden egyéb, – a termék származását, eredetét, jellegét vagy alapvető tulajdonságait illetően – hamis vagy megtévesztő megjelölés alkalmazását, bármely olyan eszköz révén, amely a termék eredetét illetően hamis benyomást kelt, valamint a termék valódi származása tekintetében a fogyasztó megtévesztésére alkalmas minden egyéb gyakorlat alkalmazását, különösen a sajt két oldalát elválasztó fekete csík használatát, továbbá hogy térítse meg kárát.

12. 2016. április 14-i ítéletével a Tribunal de grande instance de Paris (párizsi általános hatáskörű elsőfokú bíróság) elutasította a szindikátus valamennyi kérelmét. Ezt az ítéletet a cour d'appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság, Franciaország) 2017. június 16-i ítéletével helybenhagyta. Ebben az ítéletében a cour d'appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) többek között megállapította, hogy egy, a Morbier termékleírásában szereplő jellemzővel vagy jellemzőkkel rendelkező, így tehát ahhoz hasonló sajt forgalmazása nem felróható. Annak rögzítését követően, hogy az OEM-re vonatkozó szabályozásnak nem az a célja, hogy a termék megjelenését vagy a termékleírásban ismertetett jellemzőit védje, hanem hogy annak megnevezését részesítse oltalomban, ily módon nem tiltja a termék előállítását ugyanazon technikákat követve, mint amelyeket a földrajzi árujelzőkre vonatkozó normák határoznak meg, emlékeztetve továbbá arra, hogy kizárólagos jog hiányában egy termék megjelenésének átvétele nem minősül felróható magatartásnak, hanem a kereskedelem és ipar szabadságának körébe tartozik, a párizsi fellebbviteli bíróság úgy döntött, hogy a szindikátus által hivatkozott jellemzők, többek között a vízszintes kék vonal, egy történelmi hagyomány, illetve egy olyan, más sajtokban is jelenlevő ősi technika körébe tartoznak, amelyeket az SFL már az OEM

¹¹ Az SFL írásbeli észrevételeiben azt állítja, hogy a 2000. december 22-i rendelet ellen benyújtott keresetét a Conseil d'État (államtanács, Franciaország) 2003. november 5-i ítéletével elutasította. Az ezen ítélethez vezető eljárás keretében az INAO és a francia miniszter állítólag azt állították, hogy „[a 2000. december 22-i] rendelet nem tiltja azt sem, hogy az eredetmegjelölés szerinti területen kívül működő gazdasági szereplők folytassák termékeik gyártását és forgalmazását. Csak azt tiltja meg, hogy ezt továbbra is a »Morbier« elnevezés használatával tegyék, mivel nem felelnek meg teljes egészében az ezen elnevezéshez használatához való jogosultsághoz előírt földrajzi és műszaki feltételeknek”. A Conseil d'État (államtanács) az ítéletében megállapította, „hogy az eredetmegjelölések oltalmáról szóló vonatkozó nemzeti és a közösségi szabályok célja egyaránt az, hogy értéket kölcsönözzenek a nyilvántartásba vett megnevezéssel rendelkező termékek minőségének, többek között annak előírásával, hogy e termékek előállítására, feldolgozására és elkészítésére egy meghatározott területen kerüljön sor”, és hogy „e szabályok nem akadályozzák az ilyen oltalomban nem részesülő, más termékek szabad mozgását”.

megszerzése előtt is követett, és amelyek nem a szindikátus vagy tagjai által eszközölt befektetéseken alapulnak. Úgy vélte, hogy bár a növényi szén használatának joga csak a „Morbier” OEM-mel jelölt sajtok esetében biztosított, az SFL az amerikai jogszabályoknak való megfelelés érdekében használhatott szőlő-polifenolt is annak helyettesítésére, és így a két sajt e jellemzőjüket illetően sem tekinthető egyenértékűnek. Rámutatva, hogy az SFL más különbségeket is ismertetett a Montboissier sajt és a Morbier között, amelyek többek között az első esetében a pasztörizált tej, a második esetében a nyers tej felhasználásában álltak, a bíróság megállapította, hogy a két sajt különböző, valamint hogy a szindikátus jogellenes és a szabad verseny elvével ellentétes kereskedelmi érdekből próbálta meg kiterjeszteni a „Morbier” megjelölés oltalmát.

13. A szindikátus felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a cour d'appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) ezen ítélete ellen a kérdést előterjesztő bírósághoz. Azt állítja, hogy annak kimondásával, hogy kizárólag a Morbier elnevezés használata sértheti a „Morbier” OEM-et, a fellebbviteli bíróság mind az 510/2006 rendelet, mind az 1151/2012 rendelet 13. cikkének szövegével ellentétes elemzést fogadott el és nem felelt arra a kérdésre, hogy a Montboissier sajt megjelenése megtéveszthette-e a fogyasztókat. Az SFL a maga részéről előadja, hogy az OEM egy körülhatárolt területről származó termékeket véd; kizárólag e termékek tekintetében alkalmazható az oltalom alatt álló megnevezés. Nem tiltja más termelők számára, hogy hasonló termékeket állítsanak elő és forgalmazzanak, ha e forgalmazáshoz nem kapcsolódik semmilyen összetévesztést eredményező gyakorlat, többek között az oltalom alatt álló megjelöléssel kapcsolatos visszaélés vagy félrevezető utalás. Azt is előadja, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett, „a termék valódi származását illetően a fogyasztók megtévesztésére alkalmas [...] módszernek” szükségképpen a termék „származására” kell vonatkoznia; olyan gyakorlatnak kell tehát érintettnek lennie, amelynek eredményeként a fogyasztó úgy véli, hogy a szóban forgó OEM-mel rendelkező termékkel áll szemben. Úgy véli, hogy e gyakorlat nem következhet kizárólag a termék önmagában vett megjelenéséből, a csomagoláson megjelenő, a védett származásra vonatkozó bármely utalás nélkül.

14. E körülmények között határozott úgy a Cour de cassation, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az [...] 510/2006 rendelet és az [...] 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azok kizárólag a nyilvántartásba vett megnevezés harmadik személy általi használatát tiltják, vagy pedig úgy értelmezendők, hogy azok az eredetmegjelölés által védett termék olyan megjelenítését, különösen az arra jellemző forma és megjelenés átvételét is tiltják, amely a termék tényleges származása tekintetében a fogyasztó megtévesztésére alkalmas lehet, még ha a nyilvántartásba vett megnevezést nem is használják?”

15. A jelen ügyben írásbeli észrevételt nyújtott be a szindikátus, az SFL, a francia és a görög kormány, valamint a Bizottság. Ezen érdekeltek – a görög kormány kivételével – a Bíróság előtt 2020. június 18-án tartott tárgyaláson előadták szóbeli észrevételeiket.

IV. Elemzés

A. Előzetes észrevételek

16. A Cour de cassation (semmitőszék) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés két részre osztható. E kérdés első részével a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az csak a nyilvántartásba vett elnevezések arra nem jogosult harmadik személy általi használatát tiltja.

17. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés második része – amely az első részre adott nemleges választ feltételez – ezzel szemben arra a kérdésre irányul, hogy az is tilos-e, ha az oltalom alatt álló elnevezés használata nélkül, kizárólag a nyilvántartásba vett elnevezés oltalma alatt álló termékre jellemző formát vagy megjelenést veszik át, amennyiben ez megtévesztheti a fogyasztót az ilyen formát vagy megjelenést mutató termék valódi származását illetően.

18. Jóllehet az említett rendeletek 13. cikke (1) bekezdésének egészére vonatkozik, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés – amint annak szövegezéséből levezethető, és az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolásából kitűnik – közelebbről az említett 13. cikk (1) bekezdésének d) pontjában szereplő rendelkezésre irányul, amely „a termék valódi származását illetően a fogyasztók megtévesztésére alkalmas bármely egyéb módszerre” vonatkozik. Azonban – amint az az alábbi áttekintésből kitűnik –, szinte minden olyan érdekelt, aki írásbeli észrevételeket nyújtott be a Bírósághoz, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja szempontjából is elemezte, amely szerint többek között tilos az oltalom alatt álló eredetmegjelölésre történő minden „félrevezető utalás”. Egyébiránt a Bíróság által az érdekelteknek szóbeli válaszadás céljából feltett írásbeli kérdések egyike az említett 13. cikk (1) bekezdésének b) és d) pontjában szereplő rendelkezések közötti különbségre vonatkozott. Ezért a teljesség kedvéért az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést a fent említett b) és d) pont alapján is megvizsgálom.

B. A felek észrevételeinek áttekintése

19. A szindikátus arra hivatkozik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kérdésének első részére a Bíróság ítélezési gyakorlata, különösen a 2018. június 7-i Scotch Whisky Association ítélet¹² (a továbbiakban: Scotch Whisky ítélet) és a 2019. május 2-i Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego ítélet¹³ (a továbbiakban: Queso Manchego ítélet) már választ adott; ezen ítéletek pontosították, hogy azok a gyakorlatok is az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütközhetnek, amelyek nem valamely oltalom alatt álló elnevezés használatából állnak. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés második részével kapcsolatban a szindikátus arra hivatkozik, hogy egy nyilvántartásba vett eredetmegjelölés oltalma alatt álló termék jellemző megjelenésének átvételére vonatkozó tilalom mind az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b), mind e rendelkezés d) pontja alapján mérlegelhető. Így a szindikátus szerint az 502/2006 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján csak akkor tilos a termék jellegzetes megjelenésének átvétele, ha a szóban forgó megjelenés a fogyasztóban közvetlenül az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termék képét idézi fel. Ezzel szemben egy ilyen átvétel az említett 13. cikk (1) bekezdésének d) pontja alapján akkor tilos, ha alkalmas a fogyasztó megtévesztésére a termék származása tekintetében. A Morbier sajtban található fekete csíkkal kapcsolatban a szindikátus hangsúlyozza, hogy az említett sajt ismertetőjeleről, annak „szignójáról” van szó, amely azonosítja, legalábbis akkor, ha a színnel és a textúrával kapcsolatos többi feltétel teljesül.

20. Az SFL arra hivatkozik, hogy a jellegéből következően az OEM a termék „elnevezését” részesíti oltalomban, amely lehetővé teszi annak valamely területtel vagy gyártási technikával való összekapcsolását. Ezzel szemben nem tartja fenn az ilyen technika használatát kizárólag az ezen elnevezéssel rendelkező termékekre, és nem teszi lehetővé a hasonló megjelenésű termékek forgalmazásának megtiltását. Az ilyen kiterjedt oltalom örökérvényű hasznosítási monopóliumot eredményezne a megjelölés termékleírásában leírt egy vagy több jellemző, illetve a termék megjelenése vonatkozásában, amelyeket önmagukban nem véd szellemi tulajdonhoz fűződő jog. Az SFL hangsúlyozza, hogy a Scotch Whisky és a Queso Manchego ítéletek a termék csomagolásán vagy a termék megnevezésén található vizuális elemekkel kapcsolatosak, amelyek cseréje egyszerű, és nem

¹² C-44/17, EU:C:2018:415.

¹³ C-614/17, EU:C:2019:344.

akadályozza meg magának a terméknek a forgalmazását, ellentétben azokkal az elemekkel, amelyek a termék megjelenésére vonatkoznak, például az SFL által gyártott sajtok középső csíkjára, amely egyébként egy ősi gyártási technika eredménye.¹⁴ Emellett a Bíróságnak az azonos hatású intézkedésekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára is hivatkozik, amelyből kitűnik, hogy kizárólagos jog vagy egyéb jogszabály hiányában nem lehet néhány termelő javára kisajátítani egy sajátos csomagolásforma használatát, amennyiben e csomagolást mások tisztességesen és hagyományosan használják. Egyebekben az SFL egyrészt arra hivatkozik, hogy nem tilos „feta”, „mozzarella”, vagy akár a „parmezán” sajtot gyártani, ugyanolyan megjelenéssel és csomagolással, mint amelyekre a megfelelő oltalom alatt álló elnevezések vonatkoznak,¹⁵ másrészt pedig arra, hogy több különféle OEM is védhet azonos formát mutató terméket. Hivatkozik a „leminősített” termékekre, nevezetesen az olyan termékekre is, amelyek az OEM termékleírásának nem megfelelő megjelenésük miatt nem hivatkozhatnak ez utóbbira, mindazonáltal az olyan szakmai szervezetek engedélyével forgalmazzák őket, mint a szindikátus. Végül az SFL megjegyzi, hogy a fekete csík számos, Franciaországban és külföldön gyártott terméknel (például a Cendré des Prés, a Douanier, a Ratoureux stb.) megjelenő jellegzetesség. Az SFL arra következtet, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést úgy kell megválaszolni, hogy az OEM-ből eredő oltalom csak a termék elnevezésére vonatkozik, és nem következik belőle olyan tilalom, hogy az ezen oltalomban nem részesülő termékek ne mutathatnának hasonló formájú jellegzetességet.

21. A Bizottság előzetesen rámutat, hogy az eredetmegjelölés nem az általa megjelölt termékeket, sem azoknak a termékleírásban vagy a szóban forgó oltalom alatt álló földrajzi árujelző kedvezményezettjei által forgalmazott termékeken szereplő valamely fizikai vagy egyéb jellemzőjét részesíti oltalomban. Az oltalom tárgya csupán a nyilvántartásba vett elnevezés. Mindemellett általában véve úgy véli, hogy *prima facie* nem zárható ki, hogy egy oltalom alatt álló elnevezésű termék jellegzetes formájának vagy megjelenésének átvétele sértheti ezt az elnevezést, jóllehet ez a lehetőség továbbra is inkább a kivételek közé tartozik. A Bizottság a Scotch Whisky és a Queso Manchego ítéletre hivatkozva úgy véli, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem csak a nyilvántartásba vett elnevezés harmadik személy általi használatát, de minden egyéb gyakorlatot is megtilt, különösen az elnevezés által oltalomban részesített terméket jellemző forma vagy megjelenés átvételét, amennyiben e gyakorlatok olyan egyértelműen látható jellemzőkre vonatkoznak, amelyek kizárólag e termék sajátjai, és ha e gyakorlatok és az oltalom alatt álló elnevezés közötti fogalmi hasonlóság kellőképpen közvetlen és egyértelmű ahhoz, hogy a fogyasztókat megtéveszse a termék valódi származását illetően még akkor is, ha a nyilvántartásba vett elnevezést nem használják. Ugyanakkor ahhoz, hogy a jelen ügyben az ilyen gyakorlat fennállását meg lehessen állapítani, az átvett formának vagy megjelenésnek az oltalom alatt álló megnevezéssel ellátott termékekre jellemzőnek kell lennie, és a fogyasztók e formát vagy megjelenést e termékek tekintetében egyedinek és „megkülönböztető jellegűnek” kell, hogy észleljék.

22. A francia kormány az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés első részével kapcsolatban arra hivatkozik, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének szövegéből, szelleméből és céljaiból, valamint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy ez a rendelkezés a nyilvántartásba vett elnevezéseket kiterjesztett oltalomban részesíti, amely a jogsértések nagyon sokféle válfajára vonatkozik, és ezért nem csak az elnevezés harmadik felek általi használatát tiltja. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés második részét illetően a francia kormány úgy véli, hogy az OEM oltalma alatt álló termék jellegzetes formájának vagy valamely különösen megkülönböztető jellegű

¹⁴ Az SFL írásbeli észrevételeiben pontosítja, hogy a Morbier-t, amelynek gyártása a jelenlegi OEM-rendszert megelőző időkre nyúlik vissza, hagyományosan az aznap fejt tejből állították elő, a reggeli fejéből származó tejet szénből álló vékony védőréteggel fedték be, mindaddig, amíg az esti fejéből származó tejjel be nem fedték. Érlelést követően a sajtközpén egy fekete csík látszik, ami a közbelső szénréteggel felel meg. Az ügy irataiból kitűnik, hogy az SFL által forgalmazott sajtokban található középső csík vöröses árnyalatú, és szőlőmustot, nem pedig növényi szén tartalmaz.

¹⁵ Az SFL nevezetesen a 2005. október 25-i Németország és Dánia kontra Bizottság ítéletre (C-465/02 és C-66/02, EU:C:2005:636) és a 2008. február 26-i Bizottság kontra Németország ítéletre (C-132/05, EU:C:2008:117) hivatkozik.

(ismertető)jegyének átvétele egyrészről az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjával ellentétes „félrevezető utalást” valósíthat meg, másrészről pedig ugyanezen cikk (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett tiltott gyakorlatnak minősül, amennyiben a fogyasztóban referenciaképként közvetlenül az említett termék képét idézi fel.

23. A görög kormány is úgy véli, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének szövegéből és célkitűzéseiből az következik, hogy e rendelkezések az oltalom alatt álló elnevezésekkel szemben elkövethető jogsértéseknek a lehető legszélesebb spektrumát fedik le. Konkrétabban, az említett rendeletek 13. cikke (1) bekezdésének d) pontjával kapcsolatban a görög kormány úgy véli, hogy e rendelkezés a korábbi rendelkezésekhez képest a gyakorlat típusát és formáját tekintve tágabb körű, kivéve e gyakorlat eredményét, azaz a fogyasztó félrevezetését. Márpedig a termék formája vagy megjelenése e kormány szerint félrevezetheti a fogyasztót, és az emlékezetében közvetlenül felidézheti az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott terméket, még akkor is, ha nincs e termékre közvetlen utalás. Ezért az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termék megjelenésének átvétele az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében meghatározott tilalmak hatálya alá tartozik, feltéve, hogy nem a véletlen eredménye, hanem az oltalom alatt álló elnevezés hírnevének kihasználása a célja.

C. Értékelés

24. Előzetesen visszatérnék a Bizottság által az írásbeli és a szóbeli észrevételeiben megfogalmazott azon állításhoz, amely szerint az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése egy olyan védelmi eszközt ír elő, amelynek tárgya maga a nyilvántartásba vett elnevezés, és nem az ezen elnevezéssel ellátott termék.

25. Ez az állítás kétségtől helyes. Így az esetünkben a „Morbier” elnevezés áll oltalom alatt, és nem – legalábbis nem közvetlenül – az elnevezés termékleírásában előírt szabályok szerint előállított, és e leírásban meghatározott fizikai és érzékszervi jellemzőkkel bíró termék,¹⁶ vagy a termék kiszerelése, megjelenése vagy bármely más jellemzője. Véleményem szerint azonban egy ilyen állítást kontextusba kell helyezni.

26. Először is megjegyzem, hogy bár nem kétséges, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében előírt oltalom tárgya a nyilvántartásba vett elnevezés, nem szabad szem elől tévesztenünk azt sem, hogy az uniós jogalkotó a földrajzi jelzések és az eredetmegjelölések oltalmi rendszerének létrehozásával egyrészről „a bizonyos jellemzőkkel rendelkező termékek támogatása” révén¹⁷ a vidéki gazdaság – különösen a hátrányos helyzetű vagy távoli térségek – támogatása céljából, másrészről „[a]z Unió mezőgazdasági [...] termelésének minősége és változatossága” megőrzése érdekében szándékozott fellépni, melyet úgy tekintenek, mint „komoly erősséget, amely versenyelőnyt biztosít az Unió termelői számára, és jelentősen hozzájárul az Unió eleven kulturális és gasztronómiai örökségéhez”¹⁸. Végso soron tehát az OEM-ekre és az OFJ-kre vonatkozó szabályozások végső célja a „földrajzi származással összefüggő sajátos jellemzőkkel bíró” hagyományos termelés védelme. Az e tényezőknek biztosított oltalom csak az e cél elérését szolgáló eszköz, és ezért azt e célra tekintettel kell értelmezni.¹⁹

16 Ugyanakkor a borok vonatkozásában lásd: az 1308/2013 rendelet 103. cikkének (2) bekezdése, az ízesített italok tekintetében lásd: a 251/2014/EU rendelet 20. cikkének (2) bekezdése; e rendelkezések szerint azok a termékek, amelyek a megfelelő termékleírásnak megfelelően használnak egy oltalom alatt álló elnevezést, maguk is védelmet élveznek az említett rendelkezésekben tiltott cselekményekkel szemben.

17 Lásd: az 510/2006 rendelet (2) preambulumbekkezdése; lásd ugyanebben az értelemben: az 1151/2012 rendelet (4) preambulumbekkezdése.

18 Lásd: az 1151/2012 rendelet (1) preambulumbekkezdése.

19 Lásd: 2016. január 21-i Viiniverla ítélet, C-75/15, EU:C:2016:35, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; Scotch Whisky ítélet, 37.pont.

27. Másodszor, és az előbbieken kifejtettek folytatásaként emlékeztetek arra, hogy az 1151/2012 rendelet 5. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának értelmében az „eredetmegjelölés” „olyan terméket jelöl, amely egy meghatározott helyről, régióból vagy – kivételes esetekben – országból származik”, „amelynek minősége vagy jellemzői alapvetően vagy kizárólag egy adott földrajzi környezetnek és az ahhoz kapcsolódó természeti és emberi tényezőknek köszönhetők”²⁰. Az OEM-ek így azért állnak védelem alatt, mivel olyan terméket jelölnek, amely bizonyos „minőséggel” vagy „jellemzőkkel” – azaz olyan fizikai tulajdonságokkal, mint az íz, illat és megjelenés – rendelkezik, amelyek e termék sajátosságai, és kapcsolódnak a földrajzi eredetéhez. Általánosabb értelemben a termelési területtel való kapcsolat, mint az az elem, amely képes a terméket minőségében megkülönböztetni a piacon elérhető kínálat összességétől, képezi az OEM-ek oltalmának alapját. Az OEM-ek bejegyzésére irányuló eljárás, amelyről jelenleg az 1151/2012 rendelet 49–52. cikke rendelkezik, éppen annak ellenőrzésére irányul, hogy teljesülnek-e az eredetmegjelölések vonatkozásában az e rendelet 5. cikkében előírt követelmények. E célból a bejegyzés iránti kérelemnek az említett rendelet 8. cikkével összhangban tartalmaznia kell a termékleírást, amelyben szerepel „a termék leírása, beleértve – adott esetben – a nyersanyagokat, valamint a termék főbb fizikai, kémiai, mikrobiológiai vagy érzékszervi jellemzőit”, a földrajzi terület meghatározását, valamint a termék minősége vagy jellemzői és a földrajzi környezet közötti kapcsolatot tanúsító adatokat.²¹ E kérelemhez egy egységes dokumentumot kell csatolni, amelyben többek között szerepelnek a „termékleírás főbb pontjai: a termék neve, leírása, beleértve adott esetben a csomagolására és a címkézésére vonatkozó külön előírásokat” és a „a termék és földrajzi környezete vagy földrajzi eredete közötti [...] kapcsolat, és ezen belül – adott esetben – a termékleírás vagy az előállítási mód e kapcsolatot alátámasztó elemeinek bemutatása”²². Emellett e rendelet felszólalási eljárásról is rendelkezik, amely lehetővé teszi harmadik személyek számára, hogy felszólaljanak a bejegyzéssel szemben, többek között ha bizonyítják, hogy nem teljesülnek az e rendelet 5. cikkében meghatározott, az OEM-ekre alkalmazandó követelmények, valamint az e rendelet 7. cikke (1) bekezdésében a termékleírásokra vonatkozóan meghatározott feltételek.²³

28. Végül rá kell mutatni, hogy még ha a Bíróságnak azt is kellene megállapítania, hogy a nyilvántartásba vett elnevezéssel ellátott termék megkülönböztető jellegzetességének átvétele sértheti az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdését, attól még az oltalom tárgya nem ez a jellegzetesség, önmagában véve, és nem is az a termék, amelyre vonatkozik. Az ilyen átvétel ugyanis csak akkor tilos, amennyiben ez adott esetben egy oltalom alatt álló elnevezésre vonatkozó félrevezető utalást vagy olyan gyakorlatot jelent, amely megakadályozza az ilyen elnevezéssel ellátott termékek előállításait vagy mezőgazdasági termelőit abban, hogy „a vásárlókat és a fogyasztókat tisztességes versenyfeltételek mellett tudják tájékoztatni termékeik jellemzőiről” és gondoskodni tudjanak arról, hogy „termékeik a piacon egyértelműen megkülönböztethetők legyenek”²⁴, vagyis azért tilos, mert zavarja a az OEM-ek és az OFJ-k oltalmával kapcsolatos sajátos célok megvalósítását. Ezeket a célokat az 1151/2012 rendelet (18) preambulumbekkezdése azonosítja, továbbá e rendelet 4. cikke részletezi, és azok elsősorban arra irányulnak, hogy az előállítók és a mezőgazdasági termelők méltányos jövedelemhez jussanak az adott földrajzi területhez kapcsolódó termékeik minősége alapján, és a fogyasztók egyértelmű információkat kapjanak az ilyen termékek tulajdonságairól.

29. Még mindig előzetesen meg kell említeni, hogy noha a földrajzi megnevezések az iparjogvédelmi jogok körébe tartoznak, egy *sui generis* szabályozás tárgyát is képezik, amelyekben a magánjog elemei közé közjogi elemek keverednek, és felülírják azokat. E tekintetben ezen elemek megkülönböztetik e megjelöléseket az iparjogvédelmi jogok közül a hozzájuk leginkább hasonló védjegyeketől. Így egyrészt az OEM-ek (éppúgy, mint az OFJ-k) létjogosultsága normatív aktustól (bizottsági rendelet) függ. Ez a

²⁰ Egy gyakorlatilag azonos meghatározás szerepel az 510/2006 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában.

²¹ Lásd: az 1151/2012 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b), c) és f) pontjait.

²² Lásd: az 1151/2012 rendelet 8. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii) alpontja.

²³ Lásd: az 1151/2012 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése a felszólalás indokai vonatkozásában és 51. cikke ezen eljárást illetően.

²⁴ Lásd: az 1151/2012 rendelet (3) és (5) preambulumbekkezdése; lásd még: 2011. július 14-i Bureau national interprofessionnel du Cognac ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484, 47. pont); 2016. január 21-i Viiniverla ítélet, (C-75/15, EU:C:2016:35, 24. pont); Scotch Whisky ítélet 36. pont; Queso Manchego ítélet 29. pont.

jogi aktus részletesen meghatározza „a termék főbb fizikai, kémiai, mikrobiológiai vagy érzékszervi jellemzőit”, továbbá előállításának, és adott esetben csomagolásának módját. Másrészt egy figyelmeztető rendszert hoztak létre az OEM-ekkel kapcsolatos jogi követelmények betartásának ellenőrzésére. Ez a rendszer hivatalos ellenőrzéseken alapszik, amelyeket az egyes tagállamok által kijelölt felelős hatóság hajt végre, és amelyek célja többek között a nyilvántartásba vett elnevezéssel forgalmazott termékek minőségi szabványainak fenntartása érdekében²⁵ „annak ellenőrzése, hogy egy adott termék megfelel-e a vonatkozó termékleírásnak”²⁶. Harmadrészt, a nyilvántartásba vett elnevezésekre vonatkozó szabályozás rendkívül szoros kapcsolatban áll a fogyasztók érdekeinek védelmére irányuló célkitűzéssel, amelyet mind a valóságnak megfelelő kereskedelmi jelzésekkel való tájékoztatáshoz való joguk, mind a megtévesztéstől mentes vásárláshoz való joguk vonatkozásában figyelembe kell venni.²⁷ Negyedrészt, noha a nyilvántartásba vett földrajzi megnevezések kizárólagos jogot biztosítanak, ez a jog nem egyéni, hiszen az érintett földrajzi területen működő valamennyi termelő használhatja a vonatkozó elnevezést, azzal az egyetlen feltétellel, hogy tiszteletben tartja a vonatkozó termékleírást.²⁸ Itt is az a közérdek az elsődleges, hogy az eredetmegjelölést minden olyan termelő szabadon használhassa, aki teljesíti az előírt feltételeket. Végül, a nyilvántartásba vett földrajzi megjelölések által biztosított kizárólagos jognak nem célja az innováció, a találatekonyság vagy egyszerűbben az egyéni vállalkozói képességek jutalmazása. Az alapeljárásban hozott ítéletben a cour d’appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) által elfogadottakkal ellentétben nem célja az ezen elnevezés használatára feljogosított termelők beruházásainak ellentételezése. Ezeknek a termelőknek a tevékenysége ugyanis a meghatározás szerint egy olyan, olykor nagyon régi helyi termelési hagyomány folytatására korlátozódik, amely a működésük szerinti régióknak a természeti és emberi környezetéhez kapcsolódik, vagyis olyan tényezőkhöz, amelyek nem függnek a kezdeményezéseiktől és vállalkozói döntéseiktől. Amint az a jelen indítványban fentebb már kifejtésre került, a mezőgazdasági politika, a fogyasztóvédelem, valamint a közös kulturális örökség védelme alapozza meg a nyilvántartásba vett földrajzi megnevezések oltalmáról szóló szabályozást. Ez a szabályozás tehát olyan ösztönző modellt támogat, amely közvetlenül kapcsolódik az említett célokhoz, és különbözik a versenybeli innovációra irányuló ösztönző modelltől.

30. A fenti pontosításokat követően most az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés első részének vizsgálatával foglalkozom, amelyben a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése kizárólag az eredetmegjelöléssel védett megnevezés harmadik személy általi használatát tiltja-e.

31. Amint azt a jelen eljárásban észrevételeit előterjesztő valamennyi érdekelt fél elismerte, erre a kérdésre a válasz a Bíróság ítélkezési gyakorlatában már megtalálható.

32. Így a cour d’appel de Paris (párizsi fellebbviteli bíróság) ítéleténél későbbi Scotch Whisky ítéletben, amelynek tárgya a kérdést előterjesztő bíróság előtti fellebbezés volt, a Bíróság a nyilvántartásba vett földrajzi jelzésnek a 110/2008 rendelet²⁹ 16. cikkének a) pontja – amelynek szövege lényegében megegyezik az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének szövegével – szerinti közvetlen és közvetett használatával kapcsolatos helyzeteket egyértelműen megkülönböztette különösen az e 16. cikk b) pontjában szereplő helyzetektől. Míg ez előbbi rendelkezés a Bíróság szerint annak megtiltására irányul, hogy „a piaci szereplők kereskedelmi célokra használjanak a

²⁵ Noha a védjegyek funkciói között szerepel a minőségjelző funkció is, ez utóbbi kizárólag a védjegy jogosultjának a döntésétől függ, aki legalábbis elméletben nem köteles termékeinek vagy szolgáltatásainak minőségét azonos szinten fenntartani.

²⁶ Lásd: az 1151/2012 rendelet 36. cikke (3) bekezdésének a) pontja.

²⁷ Az a fogyasztói érdek, hogy ne tévedjenek az általuk megvásárolt termékek vagy szolgáltatások kereskedelmi eredete tekintetében a védjegyjogot is áthatja. Ez utóbbi azonban a jogosultak magánérdekeire összpontosít.

²⁸ A védjegy ezzel szemben kizárólagos, a leggyakrabban egyéni jogot biztosít, amely lehetővé teszi a tulajdonos számára, hogy kizárjon bármely harmadik személyt az ugyanazon megkülönböztető képességgel rendelkező megjelölés vagy a hasonló megjelölés használatából. A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2015. december 16-i (EU) 2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 336., 1. o., többek között a 29–36. cikkek) az együttes védjegyekről is rendelkezik, azonban az ez utóbbiakra alkalmazandó szabályozás az az egyedi védjegyekre alkalmazandó szabályozáshoz hasonlóan alapvetően magánjogi jellegű, és nem mutat olyan közjogi tényezőket, amelyek az oltalom alatt álló földrajzi megjelölésekre vonatkozó szabályozást jellemzik.

²⁹ A 110/2008 rendelet 16. cikke a)–d) pontjának szövege gyakorlatilag megegyezik az 510/2006 rendelet 13. cikkének a)–d) pontjával.

nyilvántartásban nem szereplő termékek tekintetében valamely oltalom alatt álló földrajzi árujelzőt, többek között annak érdekében, hogy jogosulatlan haszonra tegyenek szert ezen árujelző révén”³⁰, és azokra a helyzetekre vonatkozik, amikor a vitatott megjelölés „a nyilvántartásba vett földrajzi jelzéssel azonos, vagy legalábbis ahhoz hangzásbeli és/vagy vizuális szempontból erőteljesen hasonló árujelzőt használ”³¹, az említett cikk b) pontja mindazokra a „[helyzetekre vonatkozik], amelyekben a vitatott megjelölés *nem használja önmagában a földrajzi árujelzőt*, hanem arra oly módon utal, hogy a fogyasztó ennek eredményeként az említett megjelölés és a lajstromozott földrajzi árujelző között kellően közeli kapcsolatot feltételez”³².

33. A Bíróság, szintén a Scotch Whisky ítéletben, megállapította, hogy sem „az, hogy a vitatott megjelölés magában foglalja az oltalom alatt álló földrajzi árujelző egy részét”, sem „a vitatott megnevezés és az oltalom alatt álló földrajzi árujelző hangzásbeli és/vagy vizuális hasonlósága”³³ nem elengedhetetlen feltétele a 110/2008 rendelet 16. cikke b) pontja alkalmazásának, és hogy annak értékelése érdekében, hogy az e rendelkezés értelmében vett „[fel]idézésről” van-e szó, „a nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy a fogyasztónak a szóban forgó termék neve láttán az oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott termék képe jut-e az eszébe referenciaképként”. A Bíróság a 2016. január 21-i Viiniverla ítéletre (C-75/15, EU:C:2016:35) hivatkozással rámutatott arra, hogy adott esetben figyelembe kell venni a különböző nyelvű kifejezések közötti „fogalmi közelséget”, mivel e közelség is a fent említett kritériumok fényében az oltalom alatt álló földrajzi árujelzővel ellátott termék képét juttathatja a fogyasztó eszébe referenciaképként, amikor a vitatott megnevezéssel ellátott, hasonló termékkel találkozik,³⁴ és megállapította, hogy a nemzeti bíróságnak kell értékelnie a „[fel]idézés” fennállását, „adott esetben figyelembe véve, hogy a vitatott megnevezés magában foglalja-e az oltalom alatt álló földrajzi árujelző egy részét, továbbá, hogy e megnevezés és ezen árujelző között hangzásbeli és/vagy vizuális hasonlóság, illetve fogalmi közelség áll-e fenn”³⁵. Ezeket az elveket a Queso Manchego ítélet is megerősítette, amelyben a Bíróság pontosította, hogy az 510/2006 rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának széleskörű megfogalmazása „úgy is érthető, hogy az nem csak azokra a kifejezésekre utal, amelyekkel valamely nyilvántartásba vett megnevezésre félrevezető módon utalni lehet, hanem *bármely olyan ábrás megjelölésre* is, amely alkalmas lehet arra, hogy a fogyasztót az e megnevezés oltalma alatt álló termékekre emlékeztesse, és hogy a „bármely” szó alkalmazása az uniós jogalkotó azon szándékát tükrözi, „hogy a nyilvántartásba vett megnevezéseket oly módon akarta védeni, hogy számolt azzal a lehetőséggel is, hogy a félrevezető utalás szóelemek vagy ábrás megjelölések révén is megvalósulhat”³⁶. A Bíróság szerint ugyanis „főszabály szerint nem zárható ki, hogy az ábrás megjelölések is alkalmasak lehetnek arra, hogy azok alapján a fogyasztónak közvetlenül a nyilvántartásba vett megnevezéssel ellátott termékek jutnak eszébe referenciaképként, amiatt, hogy azok fogalmilag közel állnak e megnevezésekhez”³⁷.

34. A 110/2008 rendelet 16. cikkének c) pontja vonatkozásában a Bíróság megállapította, hogy e pont „kiterjeszti az oltalom alatt álló területet azzal, hogy abba bevonja azokat a »megjelöléseket« (azaz a fogyasztóknak nyújtott információkat) is, amelyek az érintett termék megnevezésében, kiserelésén vagy címkéjén szerepelnek, és amelyek bár nem idézik ténylegesen az oltalom alatt álló földrajzi árujelzőt, annak e termékkel fennálló kapcsolataira tekintettel mégis »hamis[nak] vagy megtévesztő[nek]« minősülnek”, és hogy az e rendelkezésben szereplő „bármely olyan megjelölés”

30 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 38. pont.

31 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 31. pont

32 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 33. pont, kiemelés tőlem.

33 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 46. és 49. pont.

34 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 50. pont.

35 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 51. pont. Az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben a vitatott elnevezés a „Glen” szó volt. A Bíróság tehát megerősítette, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak kell meggyőződnie arról, hogy egy szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos európai fogyasztónak az említett megnevezést viselő hasonló termék láttán közvetlenül az oltalom alatt álló földrajzi árujelző, jelen esetben a „Scotch Whisky” jut-e eszébe, – az e megnevezés és az oltalom alatt álló földrajzi árujelző közötti hangzásbeli vagy vizuális hasonlóság hiányában, továbbá anélkül, hogy az említett megnevezés magában foglalná ezen árujelző egy részét – az említett megnevezés és az említett árujelző közötti fogalmi közelséget figyelembe véve (Scotch Whisky ítélet, 52. pont).

36 Lásd: Queso Manchego ítélet, 18. pont.

37 Lásd: Queso Manchego ítélet, 22. pont

kifejezés „olyan információkat takar, amelyek bármely formában előfordulhatnak az érintett termék megnevezésében, kiserelésén vagy címkéjén, különösen olyan szöveg, kép vagy tárolóedény formájában, amely alkalmas arra, hogy e termék származási helyére, eredetére, jellegére vagy a lényeges minőségére vonatkozó tájékoztatást adjon”³⁸.

35. Általánosabban a Bíróság úgy ítélte meg, a 110/2008 rendelet 16. cikkének a)–d) pontja³⁹ azon különböző esetekre vonatkozik, amikor egy termék forgalmazására valamely földrajzi árujelzőre történő kifejezett vagy hallgatólagos hivatkozás kíséretében, olyan körülmények között kerül sor, amely alkalmas a közönség megtévesztésére vagy legalábbis arra, hogy a termék származására vonatkozóan gondolattársítást váltson ki, vagy pedig lehetővé teszi a gazdasági szereplőknek, hogy a szóban forgó földrajzi árujelző hírnevéből jogtalanul részesüljön.

36. Ezek az elvek vonatkoznak az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjára is. Ez a cikk tehát széleskörű védelmet ír elő, amely egyrészt az oltalom alatt álló elnevezés használatára, azzal való visszaélésre vagy félrevezető utalásra, és általánosságban minden olyan élősködő gyakorlatra vonatkozik, amelynek célja az ezen elnevezéshez való gondolattársítás útján a hírnevének kihasználása, másrészt minden olyan magatartáshoz kapcsolódik, amely az ezen elnevezésre jogosult termékek és a hagyományos termékek összetéveszthetőségét idézheti elő.⁴⁰ E cikk célja az oltalom alatt álló földrajzi árujelzőkkel való visszaélés megakadályozása, nemcsak a vásárlók, hanem a termelők érdekében is, akik erőfeszítéseket tettek az ilyen jelzéssel ellátott termékek elvárt minőségének biztosítása érdekében.⁴¹

37. Ezért az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés első felére azt a választ kell adni, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése nem kizárólag a nyilvántartásba vett megnevezés harmadik személy általi használatát tiltja.

38. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés második részével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése a nyilvántartásba vett elnevezés által védett termékre jellemző forma és megjelenés átvételét is tiltja-e. Amint azt a jelen indítvány 18. pontjában előrevetítettem, a kérdéssel e rendelkezésnek mind a b), mind a d) pontja szempontjából foglalkozom, annak ellenére, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés csak ez utóbbira vonatkozik.

39. A Bizottsághoz hasonlóan nekem is az a véleményem, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja főszabály szerint nem értelmezhető oly módon, hogy kizárólag egy nyilvántartásba vett elnevezés által védett termékre jellemző forma vagy megjelenés átvételével megvalósulhat az ilyen elnevezésre vonatkozó, az e rendelkezés értelmében vett „félrevezető utalás”.

40. Kétségtelen, hogy a jelen indítvány 32. és 33. pontjában idézett ítélkezési gyakorlat alapján, amely elfogadta a nyilvántartásba vett elnevezésekre vonatkozó tisztán fogalmi utalás lehetőségét, nem kizárható, hogy bizonyos esetekben előfordulhat ilyen utalás, amikor a fogyasztó egy hagyományos termék olyan formájával vagy megjelenésével találkozik, ami részben vagy egészben átveszi egy oltalom alatt álló elnevezéssel védett összehasonlítható termék formáját vagy megjelenítését.

38 Lásd: Scotch Whisky, 66. pont.

39 Lásd: 2011. július 14-i Bureau national interprofessionnel du Cognac ítélet (C-4/10 és C-27/10, EU:C:2011:484, 46. pont).

40 E kifejezéssel a továbbiakban azokat a termékeket jelölöm, amelyeket nem láttak el oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel.

41 Lásd analógia útján: 2017. szeptember 14-i EUIPO kontra Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto ítélet, C-56/16 P, EU:C:2017:693, 82. pont; 2017. december 20-i Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne ítélet, C-393/16, EU:C:2017:991, 38. pont.

41. Ez történhet például olyankor, amikor az oltalom alatt álló elnevezés kifejezett hivatkozást tartalmaz az általa jelölt termék jellemző formájára.⁴² Egy ilyen esetben ugyanis a termék formája vagy megjelenése a közönség képzetében egy ezen elnevezéssel kapcsolatos „közvetlen és egyértelmű” gondolattársítást válthat ki,⁴³ hasonlóképpen ahhoz, amit a Bíróság a Queso Manchego ítéletben megállapított egy hagyományos termék címkéjén ábrázolt, olyan földrajzi területére utaló ábrás elemre vonatkozóan, amelyhez egy OEM kapcsolódik, amelynek lényeges elemét az e földrajzi területre való utalás képezi.⁴⁴

42. Véleményem szerint ahhoz, hogy egy ilyen képzettársítás az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „félrevezető utalásnak” minősüljön, még három feltételnek kell teljesülnie.

43. Először is, az átvett elemnek a nyilvántartásba vett elnevezéssel ellátott termék megkülönböztető jellegzetességeként kell szerepelnie ezen elnevezés termékleírásában. Ez a követelmény egyrészt biztosítja, hogy az említett elem ténylegesen része a nyilvántartásba vett elnevezéssel védett helyi termelési hagyománynak, másrészt pedig azt, hogy a nyilvántartásba vett elnevezés a jogbiztonság célját szolgálja.

44. Másodszor, amint azt a Bizottság – véleményem szerint helyesen – kiemelte, az átvett elem nem kapcsolható szorosan egy olyan termelési eljáráshoz, amelynek az összes termelő számára szabadon elérhetőnek kell maradnia.

45. Végül, a Queso Manchego ítélet (C-614/17, EU:C:2019:11) alapjául szolgáló ügyre vonatkozó indítványom 29. pontjában javasolt megközelítésnek megfelelően a félrevezető utalás fennállásának az esetek egyedi értékeléséből kell kitűnnie, amely a vitatott elemek – a jelen esetben az átvétel tárgyát képező oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termék formájának vagy megjelenésének elemei – mellett, akár esetleges félrevezető utalásra alkalmas jellege, akár épp ellenkezőleg, amiatt, hogy kizárja vagy csökkenti a lehetőségét annak, hogy a fogyasztó közvetlenül és egyértelműen az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékhez társítsa a hagyományos terméket, minden relevánsnak ítélt egyéb elemet is figyelembe vesz.⁴⁵ Véleményem szerint az elősködő szándék fennállását is meg kell állapítani.⁴⁶

46. Ebben a szakaszban pontosítanom kell, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának az előző pontokban javasolt értelmezése általánosabban nem jelenti azt, hogy a hagyományos termék alakját, megjelenését vagy akár csomagolását nem lehet kontextusbeli szempontként figyelembe venni az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett félrevezető utalás fennállásának átfogó értékelése, és különösen az elősködő szándék fennállásának megállapítása céljából, amint azt a Bíróság egyébként az 1999. március 4-i Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola ítéletében,⁴⁷ valamint a 2008. február 26-i Bizottság kontra Németország ítéletében⁴⁸ elfogadta, és amint arra a Queso Manchego ügyre vonatkozó indítványom (C-614/17, EU:C:2019:11) 29. pontjában rámutattam.

42 A Bizottság példálózó jelleggel a „Queso tetilla” OEM-re hivatkozik. A 2013. október 31-i (419/13. sz.) ítéletében a Cour d’Appel de commerce d’Alicante (alicante-i fellebbviteli bíróság) úgy vélte, hogy ez az OEM egy olyan hagyományos elnevezést véd, amelyet a fogyasztók a szóban forgó termék hengeres alakjához társítanak, és a hasonló alakú sajtok engedély nélküli forgalmazását az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontja megsértésének tekintette.

43 Amint azt a Queso Manchego ügyre vonatkozó indítványomban (C-614/17, EU:C:2019:11) előadtam, egy ilyen képzettársítást a fogyasztó által a hagyományos termék megjelenítésére adott válasz azonnalítására (a kognitív asszociációs folyamatnak nem kell megkövetelnie az információk teljeskörű újrafeldolgozását) éppúgy mint intenzitására (az asszociációnak kellő erővel kell megjelenítenie) tekintettel kell értékelni.

44 Lásd: Queso Manchego ítélet, 40. pont.

45 Ebben az értelemben lásd még. Queso Manchego ítélet 42. pont.

46 Lásd: a Queso Manchego ügyre vonatkozó indítványom (C-614/17, EU:C:2019:11) 29. pontja. Lásd még ebben az értelemben: 1999. március 4-i Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, 28. pont).

47 C-87/97, EU:C:1999:115, 27. pont.

48 C-132/05, EU:C:2008:117, 48. pont.

47. Noha az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja csak kivételesen terjedhet ki az olyan magatartásokra, mint amilyen típusú az alapügyben szerepel, adott esetben azonban e magatartások e cikk d) pontjának hatálya alá tartozhatnak.

48. Hasonlóan ahhoz, ahogyan azt a Bíróság a 110/2008 rendelet 16. cikkére vonatkozóan megállapította,⁴⁹ az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése⁵⁰ a tiltott cselekmények súlyosság szerinti fokozatos felsorolását tartalmazza, amelynek értelmében e rendelkezés minden pontja különbözik az azt megelőzőktől.⁵¹ Amint arra a jelen indítvány 32–34. pontjában emlékeztettem, a Bíróságnak már volt alkalma a 110/2008 rendelet 16. cikke a), b) és c) pontja közötti kapcsolatról határozni. Ezzel szemben még soha nem értelmezte e cikk d) pontját, ahogyan az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének d) pontját, vagy a minőségbiztosítási rendszereket létrehozó rendeletekben szereplő, hasonló rendelkezéseket sem.

49. Amint azt a jelen eljárásban részt vevő valamennyi érdekelt fél megjegyezte, az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja⁵² egy „catch-all” (mindenre kiterjedő) formulát tartalmaz, amelynek célja a nyilvántartásba vett elnevezések oltalmára vonatkozó rendszer bezárása. Ez tűnik ki többek között e rendelkezés szövegéből, amely „bármely egyéb módszerre/olyan gyakorlatra”, vagyis minden, e cikk egyéb rendelkezéseibe nem tartozó cselekményre hivatkozik.

50. E rendelkezés célja – a termék valódi származását illetően a fogyasztók megtévesztésének elkerülése – egyértelműen szerepel a szövegében.

51. Az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjával ellentétben, amely figyelmen kívül hagyja az összetéveszthetőség fennállását,⁵³ és többek között az elősködő magatartás tilalmára irányul,⁵⁴ e cikk d) pontja tehát a fogyasztókat megtévesztő gyakorlatokra terjed ki, egyfelől annak megakadályozása céljából, hogy ez utóbbiak vásárlásaik során tévedésből cselekedjenek, másfelől, a nyilvántartásba vett elnevezést használó gazdák és termelők védelme a vevőköriük megtévesztésével szemben.

52. Ezzel összefüggésben ki kell emelni egyfelől, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának szövegében szereplő „alkalmas módszer/gyakorlat” kifejezésből egyértelműen kitűnik, hogy e rendelkezés nem követeli meg annak bizonyítását, hogy fennáll a fogyasztó vitatott módszer/gyakorlat révén történő megtévesztésének veszélye, másfelől, hogy a tévedésnek a termék „származására” kell vonatkoznia – e kifejezésen mind a „földrajzi származást”, mind az „előállítási területet” érteni kell –, mivel az szükséges, hogy a fogyasztót azzal kapcsolatban tévedszék meg, hogy az általa megismert termék a nyilvántartásba vett elnevezéshez kapcsolódó földrajzi területről származik és/vagy a nyilvántartásba vett elnevezéssel kapcsolatos termelésbe tartozik.

53. A termék valódi származását illetően a fogyasztó megtévesztésének elkerülésére irányuló cél képezi az egyetlen feltételét az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdése d) pontjának alkalmazásának. Így ez a rendelkezés nem határozza meg a tiltott cselekményeket, csak eredményük alapján minősíti őket.

49 Lásd: Scotch Whisky ítélet, 65. pont.

50 Az 510/2006 rendelet vonatkozásában lásd: Queso Manchego ítélet, 25. pont.

51 Meg kell említeni, hogy a tiltott cselekmények ezen súlyosság szerinti fokozatos felsorolása a tiltott cselekmények jellegére, és nem az ilyen cselekmények meglétének meghatározásánál figyelembe veendő elemekre vonatkozik (lásd ebben az értelemben: Queso Manchego ítélet, 27. pont). Így nem kizárt, hogy ugyanazokat az elemeket lehet figyelembe venni e 13. cikknek mind a b), mind a d) pontjára vonatkozó értékelés céljából.

52 Az 510/2006 rendeletre vonatkozóan lásd: Queso Manchego ítélet, 25. pont.

53 Lásd: 1999. március 4-i Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola ítélet (C-87/97, EU:C:1999:115, 26. pont).

54 Lásd ebben az értelemben: 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35, 45.-pont).

54. Ebből következik, hogy bármely módszer/gyakorlat – ideértve főszabály szerint a nyilvántartásba vett elnevezés által védett termék tipikus formájának és megjelenésének, vagy sajátos megkülönböztető jellegének átvételét – tartozhat e tilalom hatálya alá, feltéve, hogy a fogyasztók megtévesztésére alkalmas.

55. A megtévesztés kockázatának fennállására vonatkozó értékelést mindegyik esetre külön-külön, minden releváns tényező figyelembevételével kell elvégezni. Például az alapügyben vitatott gyakorlat esetében, amely a nyilvántartásba vett elnevezéssel ellátott termék megjelenése egyik elemének átvételéből áll, többek között figyelembe kell venni, hogy a szóban forgó elem a fogyasztók szerint milyen jelentőséggel bír az említett termék azonosításában. Az összetéveszthetőség értékelése ugyanis változhat attól függően, hogy az átvétel a nyilvántartásba vett elnevezés által védett termék kizárólagos vagy különösen megkülönböztető jellegű jellemzőjére, vagy a szóban forgó agrár-élelmiszeripari ágazatban általánosan használt jellemzőre irányul.

56. Ebben az összefüggésben a termék megjelenését átfogóan kell értékelni. Amint ugyanis azt a felek a tárgyaláson helyesen jegyezték meg, még a nyilvántartásba vett elnevezés által érintett termék formájának vagy megjelenésének tipikus és kizárólagos jellemzőjére irányuló átvétel sem vezethet a fogyasztó megtévesztéséhez abban az esetben, ha a hagyományos termék megjelenése összességben különbözik az említett elnevezéssel jelölt termékétől.

57. Ugyanígy figyelembe kellene venni a szóban forgó terméknek a nyilvánosság számára történő bemutatásának módszereit is annak értékelése érdekében, hogy egyrészt a fogyasztó vásárlási döntésekor⁵⁵ ténylegesen találkozik-e a vitatott jellemzővel, másrészt, hogy az e módszerekkel kapcsolatos egyéb elemek növelhetik-e a fogyasztó tévedésének veszélyét.⁵⁶

58. Általánosabban megfogalmazva, meg kell jegyezni, hogy az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének c) pontjával ellentétben, amelynek alkalmazása elvonatkoztat a „hamis vagy megtévesztő jelölés”⁵⁷ körülményeitől, e cikk d) pontja ennek a háttérnek az értékelését követeli meg annak konkrét megállapíthatósága érdekében, hogy fennáll-e a fogyasztó megtévesztésének veszélye.

59. Ezt az értékelést a nemzeti bíróságnak kell elvégeznie, a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos európai fogyasztó észlelésére hagyatkozva.⁵⁸

60. A fenti megfontolások összessége alapján az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés második részére azt a választ kell adni, hogy a nyilvántartásba vett elnevezéssel ellátott termékre jellemző forma vagy megjelenés átvétele akkor minősülhet az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett módszernek/gyakorlatnak, ha alkalmas arra, hogy a fogyasztót a termék származása tekintetében megtévesztesse.

⁵⁵ E tekintetben a szindikátus pontosította, hogy a Morbier sajtot a kiskereskedelembe szeletelve értékesítik, így az azt jellemző fekete csík tökéletesen látható a fogyasztók számára.

⁵⁶ Például amikor a hagyományos termékeket az oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékekhez nagyon közel helyezik el.

⁵⁷ Lásd: Scotch Whisky ítélet, 70. és 71. pont.

⁵⁸ Lásd ebben az értelemben többek között: 2016. január 21-i Viiniverla ítélet (C-75/15, EU:C:2016:35), 25–28. pont; Scotch Whisky ítélet, 47. pont.

V. Véggövetkeztetés

61. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javasolom, hogy a Bíróság a Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést a következőképpen válaszolja meg:

A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendelet, valamint a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i (EU) 1151/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet 13. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem kizárólag a nyilvántartásba vett elnevezés harmadik személy általi használatát tiltja.

Egy oltalom alatt álló elnevezéssel ellátott termékre jellemző forma vagy megjelenés átvétele az 510/2006 rendelet és az 1151/2012 rendelet 13. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett tiltott módszernek/gyakorlatnak minősülhet, amennyiben a termék valódi származását illetően alkalmas a fogyasztó megtévesztésére. Az ilyen módszer/gyakorlat jogellenességét a nemzeti bíróságnak kell minden egyes esetben külön értékelnie a releváns tények alapján, a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos európai fogyasztó észlelésére hagyatkozva.